

מניעת התמוטטות במלונים ביו-אורגני ליצוא

1994/95

אורנה אוקו - שה"מ, לה"ד נגב, הגנת הצומח
אברהם גמליאל - מינהל המחקר החקלאי, המכון להנדסה חקלאית
משפחת אור - עין יהב

מבוא

זבל עוף (הודו) טרי ושאריות כרוב משחררים חומרים רעילים כאשר הם מתפרקים בחום תחת פלסטיק בחיטוי סולרי. בניסויי טדה קודמים (א. גמליאל - פוסט דוקטורט) התקבלה הדברה יעילה של פיתוס, פוזריום ונמטודות עפצים. על סמך מידע זה החלטנו לערוך ניסוי במלון ביו-אורגני ולהשתמש בחיטוי קרקע באמצעים ביו-אורגניים.

הניסוי נעשה בחלקת מלונים של מ"פ ערבה תיכונה במשק אור ביו-אורגני בעין יהב. מחלת ההתמוטטות מופיעה בחלקה זו בכל עונה.

חומרים ושיטות

הטיפול

1. ביקורת
  2. חיטוי סולרי
  3. שאריות כרוב 50 ק"ג/ד' + חיטוי סולרי
  4. זבל הודי טרי 3 מ"ק/ד' + חיטוי סולרי.
- כל טיפול ב- 4 חזרות. כל חזרה 3 ערוגות באורך 10 מ'.
בחלקות החיטוי הסולרי הניסוי נעשה רציף על פני כל החזרה. הפלסטיק לכיסוי השטח היה פלסטיק אטום למעבר גזים "בארומי" מתוצרת פלסטופיל.
זבל הודי טרי נלקח מערימה שפונתה מהודיה והוצנע בחלקות הטיפול.
כרוב נשתל בשטח הניסוי ב-1.94 וביוני נקצץ והוצנע בחלקות הטיפול. הכרוב הוצע משאר השטח.
פרישת הפלסטיק לחיטוי סולרי נעשתה ב- 6.7.94.
זריעת מלונים - 10.8.94.

תוצאות ודיון

מתאריך 10.10.94 נצפתה מחלת ההתמוטטות במלונים בכל הטיפולים ללא הבדל ביניהם. ההתמוטטות של המלונים בשטח זה לא הודברה ע"י הטיפולים ביו-אורגניים שנעשו בניסוי.